ديـني لاربنوونه

Ketabton.com

ليكنه اوترتيب: فهيم الله

بسمـ الله الـرحـمـن الـرحـيـم

(c) ketabton.com: The Digital Library

السلام علیکم قدرمنو لوستونکو!

دغه کتاب چې په ډېر آسانه او عام فهمه ژبه راټول شوی کولی شي ستاسو په علم کې په ډېر کم وخت کې ډېر زیات معلومات اضافه کړي دا چې ژوند ډېر لنډ دي او د مرګ هیڅ پته نه لګي نو باید چې مونږ اوتاسو خپل ژوند کې کوښښ وکړو چې نیک اعمال زیات کړوخپل ژوند داالله جل جلاله او داالله جل جلاله د رسول صلی الله علیه وسلم په اطاعت کې تېر کړو او هېڅ کله داالله جل جلاله او داالله جل جلاله درسول صلی الله علیه وسلم نافرماني ونه کړو.

زه دغه کتاب ټولو هغه ملګرو او دوستانو ته ډالۍ کووم چې د کتاب سره اشنایي لري او د تر پایه لوستلو دعا ورته له خپل رب څخه غواړم.

یادونه: د دغه کتاب لیکنې اکثره د ځینو معتبرو اسلامي کتابونو لکه (ریاض الصالحین) څخه راخیستل شوي او کوښښ شوی چې د بېلابېلو کتابونو څخه مهم موضوعات راټول او ستاسو خدمت ته وړاندې شي

موضوع: د ډېر سلام اچولو ګټه

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمايلی دي تاسو جنت ته ننوتلي نشي ترڅو چې مومنان نشي اوتاسو مومنان نشي کیدي ترڅو چې یوبل سره محبت او مینه ونکړي ایا تاسو ته یو داسي عمل ونښایم چې هغه کله وکړي نو ستاسو مینځ کې محبت پیداشي هغه په یوبل باندي سلام اچول دي.

صحیح النسائی[۲۷۴/۱]

د عمار بن یاسر رضی الله عنه وینا مبارکه ده دري شیان او صفات دي چا کې چې دا راغلل نو ګویا هغه ایمان حاصل کړ:

(۱)خپل ځان سره انصاف کول

(۲)خلکو باندي ډېر سلام اچول

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳)د غربيي سره سره الله جل جلاله لاره کې خرچه کول

[مسلم حديث/۵۴]

عبد الله بن عمرو رضی الله عنه فرمايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم ته يوکس راغلو او پوښتنه يي وکړه چې کوم عمل ټولونه بهتره او افضله دي؟نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې ټولو نه بهتره عمل دا دي چې خلکو باندي خوارک کول او سلام اچول په چا چې پيژني يا يي نه پيژني:

[صحيح البخاری قبل الحديث/۲۸موقف معلق]

• اخلاق

حضرت ابو ثعلبه رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمائيلي دي چې د قيامت په ورځ به ماته ټولونه عزيز اومحبوب اونزدي خلک هغه وي کوم چې تاسونه زيات خوش اخلاقه وي او د ټولو نه زيات لري اوبدترين خلک به هغه وي کوم چې بد اخلاقه وي. (مشکوات)

د حضرت ابو درداء رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم اوفرمائيل چې دقيامت په ورځ به د مؤمن په ترازو کې د ښه اخلاقو نه زيات دروند هيڅ څيز نه وي.(ابوداؤد)

د حضرت جابر رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عيله وسلم اوفرمائيل چې په تاسو ټولوکې ماته زيات محبوب او دقيامت په ورځ ماته د ټولو نه نزدي هغه خلک وي د چاچې اخلاق زيات ښه وي.(ترمذي)

د حضرت جابر بن عبدالله رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمائيل چې ښه اخلاق د الله جل جلاله د رحمت رسۍ ده چې د يو انسان په پوزه کې وي او دويم طرف يی د فرشتې په لاس کې وي چې هغه فرشتې دغه کس د خير طرف ته راکاږي او خير يي جنت بوځي او بد اخلاقي د عذاب رسۍ ده چې د يوکس په پوزه کې وي او دويم طرف يي د شيطان په لاس کې وي چې هغه دغه کس شر طرف ته راکاږي او شر يي دوزخ ته بوځي.(تنبيه الغافلين)

د حضرت عائشة رضی الله عنها نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم اوفرمائيل چې مسلمان د ښو اخلاقو په وجه د هغه سړي درجه حاصلوي څوک چې ټوله شپه عبادت کوي او د ورځې ټوله ورځ روژه وي.(ابودؤد)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حضرت انس رضی الله عنه فرمایي چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم لس کاله خدمت وکړو او په دي دومره موده کې یی ماته اُف قدر هم نه دي ویلي او نه یي راته دا فرمائیلي دي چې دا فلانئ کار دي ولې نه دي کړي او نه یی راته دا فرمائیلي دي چې دا فلانئ کاردي ولي کړي دي.(بخاري او مسلم)

د انس بن مالک رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم په اعتبار د اخلاقو سره د ټولو خلکو نه غوره ؤو.

(بُخاري اومُسلم)

حضرت نواس بن سمعان رضی الله عنه نه روایت دي چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه د نېکئ او بدي په باره کي پوښتنه وکړه نو وي فرمایل،چې نېکئ ښه اخلاق دي او ګناه هغه ده،چې د هغي نه دي په زړه کې خطره پیداشي او تا ته ښه نه ښکاري،چې د هغي نه دي خلک خبر شي.

(مسلم)

د حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمائیل،په مسلمانانوکې د ټولونه زیات د پوره ایمان خاوند هغه کس دي چې د چا اخلاق ډېر ښه وي او تاسو کې د صفت قابل هغه کس دي،چې د چا خپلو ښځو سره سلوک ښه وي.

(ترمذی)امام ترمذی رح وایي،چې دا حدیث حسن صحیح دي.

حضرت عائشه رضی الله عنها فرمایی چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمائیلي اوریدلي دي چې مؤمن بنده د خپلو ښو اخلاقو په ذریعه د پرله پسي همیشه روژه نیونکي عبادت کونکي نه زیاته درجه حصلوي شي.

(ابوداود)

حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه پوښتنه وکړاي شوه،جنت ته په کومو څیزونوسره زیات خلک داخلیږي نو نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمائیل،چې د الله تعالیٰ نه ویري او ښو اخلاقو سره او دا پوښتنه تري وکړاي شوه چې اورته په کومو څیزونو سره کوم زیات خلک داخلیږي نو نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل،چې د خولي او دعورت په وجه.(ترمذی)

ترمذي رح وايي چې دا حدیث حسن صحیح دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت عبدالله بن عمروبن عاص رضی الله عنهم وايي چې رسول الله صلی عليه وسلم به قصدً او په خطا دواړو سره څه بده خبره د خولي نه ويستله او نه به يي خوښوله نبی کريم صلی الله عليه وسلم به فرمايل تاسو کې ښه بنيادم هغه دي چې د هغه اخلاق ښه وي.

(بخاری اومسلم)

الله جل جلاله دي مونږ ته توفيق راکړي چې بد اخلاقي له ځانه اوباسو او ښه اخلاق په ځان کې پيداکړو اوالله جل جلاله دي مونږ د نېکو اخلاقو خاوندان جوړکړي چې په دنيا کې د غمونواو لانجو نه بچ ژوند تېر کړو او په اخرت کې جنت ته لاړشو.

امين.

• تکبر

د حضرت عبدالله رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې هغه کس به جنت نه ځي د چا په زړه کې چې د زري برابر هم تکبر وي.

(مسلم)

حضرت عبدالله بن مسعود رضی الله عنه نه روايت دي چې نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل،چې د چا په زړه کې لږ هم کبر وي،هغه به جنت ته نه داخليږي بيا يوکس پوښتنه وکړه چې يو سړي دا غواړي،چې لباس يي ښه وي او پيزار يي ښه وي ايا دا هم تکبر کې داخل دي)؟نو نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل،الله تعالی خايسته دي اوخايسته والی اوپاکوالي خوښوي او دا کبر نه دي کبر دي ته وايي چې د ځان لويي ګڼړو په وجه د حق نه انکار وکړي او نور خلک سپک او ذليل ګڼړي.

(مسلم)

(يعني حق نه منل او حق ويونکي خلک سپک ګڼل)

رسول الله صلی الله عيله وسلم فرمايلي دي چې دري اشخاص داسي دي چې الله جل جلاله به د قيامت په ورځ له هغوي سره خبري نه کوي او رحمت په نظر به ورته نه ګوري او هغوي لپاره دردناک غذاب دي ۱۔ زناکار بوډا ۲۔ ظالم باچا ۳سرکش متکبر.

(مکاشف القلوب)

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت حارثه بن وهب رضی الله عنه نه روایت دي چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه داسي فرمايل اوريدلي دي چې زه تاسو ته ښايم،چې دوزخ کې به کوم کسان وي هلته به ټول سرکشه،شومان او کبرجن خلک وي.

(بخاری اومسلم)

د حضرت ابوذر رضی الله عنه روایت دي چې ما رسول الله صلی الله علیه وسلم په موجودګي کې يو سړي سره تيزي خبري وکړي او هغه ته مي اوويل ای د خبشي زويه،رسول الله صلی علیه وسلم زما دا خبره واوريدله نو راته يي وفرمايل ای ابوذره هيڅ

سپين ځرمن والاته په تور ځرمن والا فضليت نشته،حضرت ابوذر رضی الله عنه وايي چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم د دغو خبرو په اوريدلو سره زه په زمکه وغور ځېدمه او هغه سړي ته مي وويل پاڅه او زما په مخ خپي کيږده.

(مکاشفة القلوب)

حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل، چې دري قسمه خلکو سره به د قيامت په ورځ الله تعالی نه خبري او نه به د ګناهونو نه پاکوي او نه به ورته د رحمت په نظر ګوري.

۱ـ بوډا زنا کونکي ۲ـ دروغجن باد شاه ۳ـ کبرجن غريب.

(مسلم)

دا رويت هم د حضرت ابوهريره رضی الله عنه دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمايل،الله تعالی فرمايلي دي،چې عزت زما لنګ او لويي زما ځادر دي د دي دواړو په باره کې چې څوک ماسره جګړه کوي نو زه به هغه کس په عذاب کې اخته کړم.

(مسلم)

د حضرت سلمه بن اکوع رضی الله عنه نه روایت چې رسول الله صلی الله علیه وفرمايل،چې سړي ځان لوي ګڼړي،تر دي پوري چې هغه به په سرکشانو کې وشميرل شي نو هغه څه ورته ورسي،کوم چې دغي سرکشو ته ورسيدل. (ترمذ)

امام ترمذی وايي دا حدیث حسن دي.

په بنی اسرائيلو يو کس و چې د هغه زياتو ګناهونو په وجه هغه ته د بنی اسرائيلو خليع ويل کيدو چې معنی يی داده(په خپلو ګناهونوسره د بنی اسرائيلو عاجزونکي)يوځل هغه په يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسي انسان تير شو چې د بنی اسرائیلوعابد و د هغه په سربه وریځو سیوري کوو کله چې هغه ګنهګار عابد ولیده نو په زړه کې دا خبره راغله چې زه د بنی اسرائیلو بدترین انسان یم او دا بنی اسرائیلو لوي عابد دي که چرته زه له هغه سره کینم شاید الله جل جلاله په ما رحم وکړي هغه د عابد په خوا کې کیناسته د عابد په زړه کې دا خیال راغي چې زه د بنی اسرائیلو عابد یم او دا د بنی اسرائیلو بدبخت ترین سړي دي دا څنګه له ما سره یو ځاي کیناستیدي شي هغه ته شرم ښکاره شو او هغه ته یي وویل چې له دي ځاي نه پاڅه په دي وخت کې الله جل جلاله د بنی اسرائیلو د هغه وخت نبی ته وحې ولیږله چې دغه دواړو ته له نوي عبادت کولو حکم ورکړي ځکه چې ما بدبخت بخښلي دي او د عابد اعمال مي برباد

کړي دي،په دویم روایت کې راغلي دي چې د وریځو ټکړه د عابد له سر نه اوچته شوه،د بدبخت په سر باندي یي سیوري اوکړو.

دا دتکبر انجام وو چې عابد تکبر وکړواو خپل ځان یي لوي وګڼلو او هغه کس ته یي په سپک نظروکتل د هغه ټول نیک اعمال برباد اوختم شو.

الله جل جلاله دي مونږ ته توفیق راکړي چې په دغوخبروباندي عمل وکړواوتکبراولوي له ځانه لري کړو.امین.

• د مور اوپلار حقوق

ایت شریف((وَاعْبُدُواْاللَّهَ وَلَا تُشْرِكُواْ بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَنًا))(النساء)

ترجمه: عبادت کوې تاسو د الله جل جلاله او مه شریکوي له ده هیڅ شي او نیکي کوي له موراو پلارسره په نیکي کولو سره.

ابوعبدالرحمٰن عبدالله بن مسعود رضی الله عنه نه روایت دي چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه پوښتنه وکړه ـ چې الله تعالی کوم یوعمل ډیر خوښ دي؟ نو وي فرمایل مونځ په خپل وخت کول ما عرض اوکړو د دي نه پس کوم یو عمل دي؟ نو وي ویل چې موراو پلار سره ښه سلوک کوه ما عرض اوکړو د دي نه پس کوم یو عمل دي؟ نو وي ویل د الله په لاره کې جهاد کول.

(بخاری ومسلم)

حضرت ابوهریره رضی الله عنه فرمایي چې یو سړي عرض وکړو ای الله جل جلاله رسول الله صلی الله علیه وسلم ماته د ټولونه ښه لایق او حسن سلوک څوک دي؟چې زه ورسره ښه سلوک وکړم)وي فرمایل مور،هغه عرض وکړو بیا څوک؟وي فرمایل مور،هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا عرض وکړو څوک؟ ويي فرمایل مور،هغه بیا عرض وکړو بیا څوک؟ويي فرمایل پلار او په یو روایت کې داسي دي(چې د هغه کس د سوال په جواب کې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل ستا مور، ستا مور، ستا مور او بیا د خپل پلار سره ښه سلوک کوه او بیا چې تا ته کوم نزدي خپلوان او عزیزان وي.

(بخاری ومسلم)

ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي چې رسو الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل هیڅ یو څوي هم د خپل پلار احسانونو بدله نشي ورکولي مګر دي سره چې خپل پلار د غلامۍ په حالت کي بیا مومي او احستو سره یي ازاد کړي.

(مسلم)

د حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل په خاور کې دي خړه شي پوزه د هغه کس،خاور کې دي خړه شي پوزه د هغه کس،دا(الفاظ یي دري ځلي وفرمایل)صحابه کرامو عرض وکړو ای الله جل جلاله رسول الله صلی الله علیه وسلم څوک دي هغه کس)چې د چا په باره کې تاسو بد دوعا کوي ویي فرمایل هغه کس چې د چا مور او پلار دواړه یا یو له دوي نه ژوندي وي او حالت د بوډا والي ته ورسیږي او جنت ته داخل نشي(یعني د دوي خدمت ونکړي او جنت ورته لازم نشي.

(مسلم)

د حضرت ابوامامه رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ته یو سړي عرض وکړو چې په اولاد باندي د مور او پلار څه څه حق دي ارشاد وشو مور او پلار ستا د پاره جنت هم دي دوزخ هم دي(یعني که ته دوي خوشخاله ساتي نو.دوي ستا د پاره جنت دي او که سرکشي تري اختیار کړي نو ستا د پاره جهنم دي.

(ابن ماجه)

عبدالله بن عمروبن عاص رضی الله عنهم نه روایت دي چې یو سړي د نبي کریم صلی الله علیه وسلم خدمت ته راغي او وي ویل چې زه تا سره په هجرت او جهاد باندي بیعت کوم چې د هغي دا اجر اُمید د الله تعالی نه کوم نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل آیا ستا مور او پلار کې یو کس ژوندي شته؟هغه وویل،هو دواړه ژوندي دي نبی کریم صلی الله

(c) ketabton.com: The Digital Library

عليه وسلم وفرمايل آيا د الله تعالٰی نه د ثواب اُميد لري هغه وويل هو بيا نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل مور او پلار ته واپس لاړ شه او د هغوي خدمت وکړه.

(بخاری مسلم)

د بخاری او مسلم په بل روايت کې داسې راغلي دي چې يو کس نبی کريم صلی عليه وسلم ته راغي او جهاد کې د شريک کيدو اجزت وغښتلو نبی کريم صلی الله عليه وسلم پوښتنه وکړه چې ستا مور اوپلار ژوندي دي؟هغه وويل هو نبی کريم صلی الله عيله وسلم وفرمايل د هغوي خدمت کول ستا جهاد دي.

اسماء بنت ابوبکر رضی الله عنها نه روايت دي چې زما يوه مشرکه مور وه چې ماله د څه خواهش د پاره مکي نه مديني ته راغلي وه د رسول الله صلی الله عليه وسلم په زمانه کې نو زه د رسول الله صلی الله عليه وسلم خدمت ته خاضره شوم او عرض مي وکړ چې زما مور

څه غښتلو د پاره راغلي ده آيا زه د هغي سره څه ښه سلوک کولاي شم نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل هو هغي سره خپلولي وپاله.

(بخاری مسلم)

حضرت ابن عباس رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل هرڅوک چې سبا کړي په داسي حال کې چې د الله جل جلاله د رضا د پاره د مور او پلار تابعداروي(يعني د الله جل جلاله د حکم مطابق د مور او پلار تابعدار وي نو د جنت دروازي ده دپاره خلاصي کړي شي که چري يو کس نافرمان وي (د وور يا د پلار)نو يوه دروازه د جهنم خلاصه کړي شي او هر څوک د دوي نافرماني کې سبا کړي نو د دوزخ دروازي د ده

د پاره خلاصي کړي شي،که چري په مور او پلار کې د يو کس نافرمانی کې سبا کړي نو د(جهنم)يوه دروازه د ده د پاره خلاصه کړي شي.

يو صحابی عرض وکړو ای د الله رسول صلی الله عليه وسلم که چري هغوي ظلم کوي رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل که چري دوي ظلم کوي،که چري دوي ظلم کوي،که چري دوي ظلم کوي.

(بهيقي)

تشريخ:د دي حديث نه د مور او پلار د ادب او اطاعت ډيراهميت معلوميږي مګر دومره ځان پوهول په کار دي چې د مور او پلار هر هغه حکم چې دونياوي امورو سره تعلق لري نو د مور او بلار حکم لازم دي مګر دا خبره بيله ده چې يوه خبره د صلاح مشوري وي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

د موراو پلار د حبري متبادل د هغوي په رضا رعبت وي ببا جايز دي او بله خبره دا ده چې هر هغه خبره چې دين سره تعلق لري نو هغي کې به د دين شرعي پابند وسئ اګر که مور او پلار دي نا راضه هم وي.

د حضرت عباس رصی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې هر يو فرمانبردار بچي چې د مور او پلار (مخ ته)د محبت په نظر وګوري نو د دي په بدل کي ورته الله جل جلاله د قبول شوي(نفلي)حج ثواب په عمل نامه کې ليکي صحابه کرامو رضی الله عنهم عرض وکړ که يو سړي سل(۱۰۰) کرته وګوري دا خو اسان کار دي ويي فرمايل هو ځکه چې الله جل جلاله ډېر لوي او پاکيزه دي (يعني د الله جل جلاله خزاني پر او معموري دي په ورکولو نه کمېږي.

(بهيقي)

واقعه:يوه ورځ حسن بصري رحمته الله عليه په بيت الله کې طواف کولو يو سړي يي وليده چې د هغه په اوږو يو کيجاوه وه د بيت الله مبارک نه بي يي طوافونه کول حسن بصري

رحمته الله عليه ورته وويل ای وروره دا کيجاوه په ځمکه باندي کېږده او بيا د بيت الله مبارک طواف کوه دغه سړي ورته وويل چې ای د مسلمانانو امامه دي کيجاوه کې زما مور ده چې دا اووم(۷)کال دي چې زه خپله مور د شام نه په دي کيجاوه کې راولمه او د خج ټول ارکان پوره کوم او دوي په دي کجياوه کې ناسته وي.

ای د مسلمانانو امامه!ايا ما د خپل مور حق ادا کړو حسن بصري رحمته الله عليه ورته وفرمايل چې ای وروره که ته خپله مور په دي کيجاوه کې د دنيا اخر ګوټ نه راولي او د خج ټول ارکانورباندي اداکړي نو ته د خپل مور هغه يو حق هم ادا نکړي چې ته د خپلي مور په خيټه کې يو خل اوړيدلي يي(يعني هغه خق چې چاته د مور په خيټه کې يومنټ تېر کړي دي

ځکه چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايي چې جنت د مور او پلار د قدمونو لاندي دي که تا نه مور او پلار راضي وي نو جنت ته به لاړشي او که راضي نوي نو جنت ته نشي تللي.

• د زوي په پلار باندي حقوق

د حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله علی وسلم وفرمايل چې په موراو پلار باندي د اولاد دري حقونه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱)کله چې هغه پیداشي د هغه د پاره ښه نوم اېښودل.

۲)کله چې عقل مند شي نو هغوي ته د قرانکریم تعلیم ورکړي.

۳)کله چې د واده عمر ته ورسیږي(یعني د پنځلسو(۱۵)کالو چې شي نو واده ورته وکړي.

(تنبیه الغافلین)

په یو حدیث کې ذکر دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې بېشکه په جنت کې یوه د روازه چې د هغه نوم (باب الفرح)دي،دي ته به هېڅوک نه داخلیږي مګر هغه کس چې خپل اولاد خوشخاله ساتلي وي ځکه چې روایت دي چا چې د خپل اولاد اکرام وکړو نو الله جل جلاله به یي جنت کې اکرام وکړي رسول الله صلی الله علیه وسلم وایي چې تاسو محبت وکړي خپل اولاد سره ځکه چې محبت د اولاد پرده ده،د اورنه،یعني دوزخ ته به نه ځي)او خوارک هغوي سره خلاصي دي داور نه او د هغوي اکرام کول تېردل دي د پل صراط نه.

د رسول الله صلی الله علیه وسلم ارشاد دي چې یوڅو څیزونه د انسان د خوشبختۍ علامات دي

۱.چا چې جومات جوړ کړ،د هغي اجر به ورته مېلاوېږي تر څوچې یوکس هم پکښي مونځ کوي.

۲.چا چې نهر جاري کړو تر څو چې په هغي کې اوبه جاري وي او خلک یي تري څکي نو هغه ته به اجر مېلاوېږي.

۳.چا چې خایسته قران ولیکلو تر څو چې دا ویل کیږي هغه ته به اجر مېلاوېږي.

۴.چا چې د اوبو د حصول د پاره چینه ویستله نو تر څو چې وي هغه ته به اجر مېلاوېږي.

۵.چا چې یو بوټي نال کړ نو تر څو چې حلک او مرغان ترینه میوه خوري یا د سیوري نه یي ګټه اخلي هغه ته به اجر مېلاوېږي.

۶.چا چې اولاد صالح(یعني نېک اوعمله اولاد)پریښودل چې هغه د پاره د هغه نه ورسته د مغفرت دعا کوي یعني کله اولاد نېک وي پلار ورته قران او علم زده کړي وي نو د هغه پلار ته به اجر مېلاوېږي او د اولاد په اجر کې به هېڅ کمي نه راځي او.کله چې پلار اولاد ته د قران تعلیم ور نه نکړي او.هغه ته یي د فاسقانو اوښودله نو د هغه وبال د هغه پلار باندي وي او د اولاد په اوبال کې به هېڅ کمي نه کیږي (یعني کوم اولاد چې د پلار د لاسه بي دینه عادت شوي وي نو اولاد چې څه ګناه کوي دومره به د پلار وي او د اولاد په ګناه کې به هېڅ کمي نوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• د ګاونډي حق او هغه سره ښه چلند کول

۱۲۲ـ قَالَ اللهُ تَعَالیٰ:«وَاعْبُدُوا اللهَ وَلَا تُشْرِكُوْا بِهِ شَيْئًا وَّبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَّبِذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِيْنِ وَالْجارِذِى الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَلصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبِيْلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ»

ترجمه: د الله تعالی عبادت کوي هغه سره څوک شریک مه جوړوي مور او پلار سره نزدي رشته دارانو سره،یتمانو سره،مسکینانو سره،نزدي او لري ګاونډیانو سره، مجلس کې ناستو یاستو خلکو سره مسافرو سره او کوم چې ستا ملکیت کې دي هغوي ټولو سره د نېکي او اخسان سلوک کوې.(پ' نساء)

حضرت ابن عمر رضی الله عنه او حضرت عایشه رضی الله عنها نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي چې جبرائیل علیه السلام ما ته همیشه د ګاونډي سره د ښه سلکوک نصیحت کولو تردي چې ما ته داسي ښکاره شوه چې شاید ګاونډي به میراث کې شریک کړي شي.

(بخاری او مسلم)

د حضرت حسن بصري رحمته الله علیه نه مروي دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم نه پو ښتنه وکړاي شوه چې ای د الله رسوله صلی الله علیه وسلم د ګاونډي په زموږ څه حق دي رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې لس حقوق دي.

۱.که هغه له تا نه قرض اوغواړي نو هغه ته قرض ورکړه.

۲.که تا راوبلي نو جواب ورکړه یعني د هغه خبره ومنه.

۳.که مریض شو نو پوښتني ته یي ورشه.

۴.که ستا نه مرسته یا مدد وغواړي نو مدد یي وکړه.

۵.که څه مصیبت ورته ورسي نو تسلي ورته ورکړه.

۶.که څه ښېګړنه ورته حاصل شي نو مبارکي ورته ورکړه.

۷.که مړ شي نو په جنازه یي کې شریک شه.

۸.که هغه نوي د هغه د کور او مال حفاظت وکړه.

۹.ته خپل پوخ شوي څیز سره هغه ته تکلیف مه رسوه،مګر دا چې ته د هغې نه څه هدیه کړي یعني د غه پوخ شوي څیزونه څه ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰.خپل عمارات(یعني کور)هغه طرف ته مه اوږدوه مګر د هغه رضا مندئ د پاره که د هغه رضا وي بیا خیردي.

(الطبراني)

ابوذر غفاری رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل ای ابوذره!کله چې ښوروا پخوي،نو اوبه په کې زیاتي واچوه ـ او د خپل ګاونډي پکښي خیال ساته.

(مسلم)

ابوذررضی الله عنه نه بل روایت کې داسي عمل راغلي دي چې ما ته خپل خلیل (ملګري)داسي وصیت او هدایت هم وفرمائیلو چې کله ښوروا پخوي ـ نو اوبه په کې زیاتي واچوه بیا د ګاونډي د کور خیال ساتلو سره په مناسب اندازه کې هغوي ته هم ولېږه.

ابو هریره رضی الله عنه نه روایت دي ـ چې نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل ـ په الله مي د قسم وي هغه مؤمن نه دي ـ په الله مي دي قسم وي هغه مؤمن نه دي ـ په الله مي د قسم وي هغه مؤمن ندي ـ صحابه رضی الله عنهم عرض وکړو کوم سړي مؤمن نه دي؟نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل ـ چې د هغه د شر او فساد نه د هغه ګاونډي په امن او خفاظت کې نه وي.

(بخاری اومسلم)

حضرت عائشه رضی الله عنها فرمایي چې ما د رسول الله صلی لله علیه وسلم نه پوښتنه وکړه چې زما دوه ګاونډیان دي دي کې کوم یو ته زه هدیه ورکړم؟نو نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې د چا د کور دروازه نزدي وي.

(بخاری)

عبدالله بن عمر رضی الله عنهم نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې الله جل جلاله ته هغه خلک خوښ دي چې خپلو ملګرو سره ښه وي ـ

او الله جل جلاله ته هغه ګاونډي خوښ دي چې خپلو ګاونډیانو سره ښه وي.

(ترمذی)

ترمذی وایي چې دا حدیث حسن دي.

- **وعده پوره کول**

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه راويت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې منافق دري خبرو نه پژندلي شي ۔

۱.کله چې خبره کوي،نو دروغ وايي ۔

۲.کله چې وعده وکړي،نو نه يي پوره کوي ۔

۳.کله چې ورسره امنت کېښودل شي،نو په هغي کې خيانت کوي.

(بخاري اومسلم)

او د مسلم په يو روايت کې داسې هم شته چې اګر چې روژه ساتي مونځ کوي اخپل ځان مسلمان ګڼړي.

حضرت عبدالله بن عمرو بن عاص رضی الله عنهم نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل،چې په چا کې دا څلور خبري جمعه شي،هغه پوره منافق دي ۔ او چا کې چې د دي څلور خويونو نه يو هم راشي نو پوشه چې د منافق يو خوي د سړي کې ځای ونيولو۔ ترڅو يي چې هغه خوي پريښي نوي ۔

۱.کله چې ورته امانت وسپاري نو هغه کې خيانت کوي ۔

۲.کله چې خبره کوي نو دروغ وايي ۔

۳. کله وعده وکړي نو دهغي خلاف ورزي کوي ۔

۴.او کله چې جنک کوي نوکنځل کوي.

(بخاري اومسلم)

حصرت جابر رضی الله عنه نه روايت دي چې ما ته رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل،چې کله د بحرين نه مال راشي نو زه به تا له دومره،دومره،دومره او دومره درکوم مګر د نبی کريم صلی الله عليه وسلم د مرګ پوري هغه مال را نغلو او کله چې د بحرين نه مال راغي،ابوبکررضی الله عنه حکم جاري کړ چې اواز دي ولګولي شي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم په ذمه چې د چا څه قرضه وي يا يي چا سره وده کړي وي،نو هغه دي راشي او خپل حق دي واخلي نو زه د ابوبکر رضی الله عنه په خدمت کې خاضر شوم او ومي ويل چې ما ته رسول الله صلی الله عليه وسلم داسي داسي فرمايلي وو نو هغوئ يو لپه مال را کړ۔ چې ما وشمارلي نو پنځه سوه (۵۰۰)درهمه وو۔ ابوبکر رضی الله عنه وو ويل،چې د دي نه په دوه چنده نور هم وا خله.

(بخاري اومسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

• صبر

۷ـقَالَ اللهُ تَعَالَ((یٰاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوا‌ا صْبِرُوا وصَابِرُوْا))

۷ترجمه:الله تعالی ارشاد دي چې ای ایمان والو!په خپله هم صبر کوي – او مقابله کې هم صبرکوي.

(سورة اٰل عمران پ ۴ آیة۲۰۰)

ابویحیٰ صهیب بن سنان رضی الله عنهم نه روایت کوي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ارشاد دي چې د مؤمن معامله ډېره عجیبه ده چې د هغه ټول کارونه هغه د پاره د رحمت او خیر سبب دي او دا صفت پغیر د مؤمن نه بل چا ته نه نصیب کېږي ګوري چې که هغه ته

کله څه خوشخالي ورسېږي نو د الله تعالی شکر اوباسي او د شکر ادا کولو په وجه هغه ته ثواب او نیکي میلاویږي او که هغه ته څه تکلیف او غم ورسېږي نوپه هغي باندي صبر کوي داهم د هغه دپاره بنیګړه ده.

(مسلم)

د رسول الله صلی الله علیه وسلم خادم ابوزید اسامه بن حارث رضی الله عنه بیان کوي چې مور د رسول الله صلی الله علیه وسلم په خدمت کې خاضر وود یوي لور د طرفه یي پیغام او خبر راغي چې زما دزوي اخري سلګي دي تاسو لږ غوندي راشي نبی کریم صلی الله علیه وسلم جواب کې سلام ورا‌ولیږلو او وي ویل چې الله واخسته هغه د هغه وو او کوم چې هغه در کړي ووهغه هم د هغه دي او الله تعالی د هر یو څیز وخت مکرر کړي دي بس اوس صبر کوه او د الله تعالی د ثواب امید ساته لور یي بیا خبر ورا ولیږلو او قسم یي ورکړو چې تاسو

ضرر راشې بس رسول الله صلی الله علیه وسلم د مجلس نه پاځیده او د هغوي سره سعد بن عبادت،معاذ بن جبل رض ،أُبی بن کعب رص،زید بن ثابت رض،او یو څو صحابه نور هم لاړو او ماشوم نبی کریم صلی الله علیه وسلم ته راوړل شواو نبی کریم صلی الله علیه وسلم هغه ماشوم خپله غیږ واچولو او دهغه روح په وتلو وواوبي ارمه وو په دي حالت لیدو سره نبی کریم صلی الله علیه وسلم د سترګونه اوښکې رواني شوي حضرت سعد رض چې د نبی کریم صلی الله علیه وسلم سترګو نه بهیدلی اوښکي ولیدلي نو عرض یي وکړ یا رسول الله صلی الله علیه وسلم تاسو هم ژاړي نو وي یي فرمایل چې زړه نرم کیدل دا الله تعالی په خپلو بنده ګانو باندي رحمت دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په يو بل روايت کې داسې دي چې الله جل جلاله چې چاته خوښه شي د خپلوبنده ګانونه،نو دهغه په زړه کې رحم پيداکيږي او الله تعالی هم په خپلو رحم دله او نرم زړو باندي رحم کوي.

(بخاری مسلم)

حضرت ابوهريره رضی الله عنه روايت کوي چې نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې الله تعالی فرمايي چې کله زه خپل بنده مؤمن نه د دنيا څه خوښ کړي شوي څيز واخلم او هغه پري صبر وکړي،نو هغه د پاره ما سره بغير د جنت نه بل څه نشته.

(بخاری)

حضرت عائشه رضی الله عنها فرمايي،چې ما د رسول الله صلی الله عليه وسلم نه د طاغون په بارکي پوښتنه وکړه نو وي فرمايل چې دا يو عذاب وو چې الله تعالی چې په چا نازلول غوښتل نو نازلول به يي ليکن الله تعالی د مسلمانانو د پاره رحمت جوړکړي دي نو دي

وجهي نه د الله تعالی يوبنده هم داسي نشته چې د دي مرض د نازليدو په وخت کې د غه ښار کې د صبر سره ايسار شي او د الله تعالی نه د ثواب طمعه لري اودا اوګڼري چې هر څه چې رارسي دا ټول الله تعالی د طرف نه دي داسي بنده ته د الله تعالی د طرف نه د يو شهيد برابر ثواب ورکولي شي.

(بخاری)

حصرت ابوعبدالرخمن عبد الله بن مسعود رضی الله عنهم فرمايلي دې چې زما سترګو کې هغه ننداره مخ مخ تت کيږي چې نبی کريم صلی الله عليه وسلم په پيغمبرانو کې د يو پيغمبر ذکر کولو چې خپل کوم هغه اووهلو او په وينو يي رنګ کړو اوويني به يي د خپل مخ نه صفا کولي او دا به يي ويل چې ای الله! زما قوم معاف کړي ځکه چې دوي ناخبره دي او نه پوهيږي.

(بخاری اومسلم)

حضرت ابوسعيدخدری رضی الله عنه او حضرت اوبوهريره رضی الله عنه د نبی کريم صلی الله عليه وسلم نه ارشاد بيانوي ـ چې نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې نه رسي مسلمان ته ستوماني،بيماري،خفګان،غـم،تـکليف،تردي چې ازغي يي په خپه کې مات شي مګر دالله جل جلاله به د دي په سبب دده ګناهونه اورژوي.

(بـــخاری اومسلـم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت مالک بن انس رضی الله عنهم روایت کړي دي چې رسول ﷲ صلی الله علیه وسلم ارشاد وفرمایلو چې کلت چا ته مصیبت یا بیماري ورسي نو د دي په وجه د مرگ نه غوړاي که نن نو دا دي وایي چې ای الله تعالی!که ما ته ژوند ښه وي نو ما ژوندي وساتي ـ او که زما د پاره مرگ ښه وي نو ما ته مرگ راکړي.

(بــخاری اومسلــم)

- **د ښځو باره کې د رسول الله صلی الله عیله وسلم ارشادات**

قَالَ اللهُ تَعالٰی:«اَلرِجَالُ قَوّمُوْنَ عَلَی النِسَآءِ بِمَا فَضَّلَ اللهُ بَعْضُهُمْ عَلٰی بَعْضٍ وَّبِمَا اَنْفَقُوْامِنْ اَمْوَالِهِمْ فَا لصّٰلِحٰتُ قٰنِتٰتُ حٰفِظٰتٌ لِّلْغَیْبِ بِمَا حَفِظَ اللهُ»

ترجمه:الله تعالی فرمایي ـ چې سړي د ښځو انتظار کونکې اوخیال ساتونکې ـ ځکه چې الله تعالی د دوي نه بعضي په بعضي نورو باندي غوره والي ورکړي په سبب د دي چې خپل مالونه خرچ کوي پس نیک بخته ښځه تابعداري کوي او دالله تعالی په خفاظت سره د خاوند په غیري موجودي کي د هغه ځیزونو او د فائدو خېال وساتي.

(پ ۵ ' نساء)

رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل ښځه چې پنځه وخته مونځ کوي،هغه درمضان شریف رژوي نیسي او د خپل عزت خفاظت اوساتي او د خپل خاوند تابعداري وکړي نو داسي ښخه جنت ته چې په کومه دروازه غواړي داخله دي شي.

رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل ای ښځو! ما تاسو دوزخ کې ډېري لیدلي یي،ښځوپو ښتنه وکړه د دي څت وجه ده رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل،تاسو لعنت ټولو ځیزونو باندي ډېراچوي (یعني لعنت ملامت او ښیري ډېري کوي)او د خاوند ناشکري ډېره کوي او د هغه در کړي شوي ځیزنو ډېره بي قدري کوي.

معاذ بن جبل رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل،چې دونیا کې کومه یوه ښځه چې خپل خاوند ته تکلیف رسوي نو د جنت حوری هغي ښځي ته وایي الله پاک دي تا برباده کړي خپل خاوند مه تنگوه دا خو تا سره یو څو ورځو میلمه دي او ډېر زربه ستا نه جدا کیدو سره مونږ. له راشي.

(ترمذی)

امام ترمذی رح وایي دا حدیث حسن دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل الله جل جلاله هغه ښځه خوښوي چې خپل خاوند سره محبت او مینه وکړي او دپردي سړي نه خپل خفاظت وکړي.

عبدالله بن عمروبن العاص رضی الله عنهم نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل دُنیا یو سامان دي او د دي سامان یوغوره حصه نیکه او دینداره ښځه ده.

(مسلــم)

دا رویت د ابوهریره رضی الله عنه دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې د هېڅ ښځې د پاره جایز نه ده ـ چې د خاوند په موجودي کې د هغه د اجازت نه بغیر (نفلی)روژي ونیسي او نه دا جایز دي چې د خاوند د اجازت نه بغیر د هغه کورته د داخلیدو د پاره اجازت ورکړي.

(بــخاری اومسلــم)

عبدالله بن عمررضی الله عنهم نه روایت دي چې نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې تاسو هر یو کس نګران او ذمه واردي او هر یو کس نه د هغه ما تحتو پوښته کولاي شي ـ بادشاه او حکمران هم ذمه وار دي او سړي هم د خپل اهل ذمن واردي او ښځه هم د خپل خاوند د کور او د اولاد خفاظت کولو او خیال ساتلو ذمه واره ده عرض دا چې تاسو کې هر یوکس نګران او ذمه وار دي او د هر ذمه وارد لاس لاندي چې څومره رعیت وي د هغي په باره کي به تري پوښته کولاي شي.

(بــخاری اومسلــم)

• توبه

حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي رسول الله صلی الله علیه وسلم نه داسي وفرمایل اوریدلي چې زما دي په الله قسم وي چې په ورځ کې د اویا وو۷۰ځلو نن زیات زه دالله نه معافي غواړم او توبه (هم)اوباسم.

(بخاري)

د رسول الله صلی الله علیه وسلم انصاری خادم حضرت ابی حمزة انس بن مالک رض فرمایلي دي،چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم ارشاد دي چې د یوکس نه په یوه دشته او.صحراء کې خپل اوښ ورک شوي وي او هغه پیداشي نو دغه کس به څومره خوشخالیږي بس الله تعالی د دي نه هم زیات د خپل بنده توبه ویستلو خوشخالیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(بخاري اومسلـــم)

د مسلم شريف په يو روايت ورسره داهم دي،چې الله پاک په دربار کې د يو بنده توبه او اسغفار کوي نو دالله تعالى خوشخالي په تاسو کې د هغه کس د خوشخالي نه هم زياته وي چې په ځنګل يا صحراء کې تري نه خپله سورلي ورکه شوي وي چې په هغې د ده د خوراک څکاک سامان بارکړي شوي وي او د ډير تالاش کولو نه پس ستومانه او نا اميده د يوي اوني لاندي سورى ته ډډه شي پس ناڅاپه هغه ډک بارکړي شوي اوښ خوا کې ولاړ ويني نو فورً د هغي رسي اونيسي نو د ډيري خوشخالي او دافکر د وجي نه اووايي چې اى پروردګاره!ته زما بنده او زه ستا رب يم ـ نو دا غلطي د ډيري خوشخالي د وجي نه وشي.

حضرت ابو موسىٰ اشعرى رضى الله عنه د نبى كريم صلى الله عليه وسلم نه بيان كړي چې الله تعالى هره شپه خپل لاس مبارک خوره وي چې د ورځې څوک ګناه کونکي د شپې توبه

اوباسي دعه سي هره لاس مبارک خوره وي چې د شپې څوک ګناه کونکي د ورځي توبه اوباسي چې قبوله کړي شي (يعني د قيامت پوري داسي کوي بلکه) تر هغه وخته پوري چې لمر د مغرب نه را اوخيژي.

(مسلـــم)

حضرت ابوهريره رضى الله عنه نه روايت دي چې نبى كريم صلى الله عليه وسلم ارشاد فرمايلي دي چې لمر د مغرب طرف نه د راختلو نه مخکي مخکي څوک الله جل جلاله ته د ګناه هونو نه توبه اوباسي نو الله تعلى به يي توبه قبلوي.

(مسلـم)

حضرت ابو عبدالرخمن عبد الله بن عمربن الخطاب نه رايت دي چې نبى كريم صلى الله عليه وسلم وفرمايل چې د مرګ دا اخري غرغري نه لړ غوندي مخکي الله تعالى د خپل بنده توبه هم قبلوي.

امام ترمذى رح وايي چې داروايت حسن دي ـ

(ترمذى)

د حضرت ابو سعيد سعد بن مالک بن سنان خدرى رض نه روايت دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي تاسو نه مخکي تېر شوي قومونو کې يو کس يو کم سل ۹۹قتلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي وو او خلکو نه به يي پوښتنه کوله چې د ځمکي په سر چرته يو لوي عالم فاضل شته که نه؟نو خلکو ورته يو راهب وښودلو هغه ورله لاړو او پوښتنه يي تري وکړه چې ما يو کم سل سړي وژلي دي زما د پاره د توبې څه ګونجايش شته؟راهب وويل چې نه نو هغه قاتل هغه راهب هم قتل کړ او سلو کسانو ۱۰۰شميره يي پوره کړه بيا يي پوښتنه وکړه چې د زمکي په سر يو عالم شته؟نو يو عالم ورته چا اوښودلو هغه عالم له لاړو او ورته يي وويل چې ما سل کسان سړي وژلي دي زما د توبې د قبليدو څه صورت شته که نه؟علم ورته وويل چې ولې نشته ستا او د توبې تر منځ هېڅ منع کونکي څيز نشته ته فلانکي ځاي ته لاړشه هلته د الله تعالی څه بندګان دي،چې د الله په عبادت کې مشغول وي ته هم د هغوي سره د الله تعالی په عبادت کې مشغول شه او وطن ته د راګرځيدلو خيال قدري هم په زړه مه ساته(ځکه چې د بد کارانو مرکز دي) هغه سړي په هغه پته روان شو لاره کې روان وو چې مرګ ورته راغي،د رحمت او دعذاب د فرشتو خپل مينځ کې جګړه راغله چې روح به يي څوک قبض

کوي د رحمت فرشتو وويل چې زړه سره توبې ويستلو د پاره او الله تعالی سره د ميني کولو دپاره را روان شوي وو۔ مګر د عذاب فرشتو وويل چې دي سړي په ژوند کې هېڅ نيکي نده کړي د دي جګړي د فيصلي د پاره يوه فرشته د يو انسان په شکل هغوي ته راغله او هغوي دا ثالث مکرر کړ نو ثالث وويل چې زمکه ناپ کړي کومي زمکي طرف ته چې نزدي وي هم هغي کې شمار کړي ۔ چې زمکه ک کړاي شوه،نو نيکانو خلکو طرف ته نزدي وه ۔ بس د رحمت ملايکو د هغه روح قبض کړو.

(بــخاری او مسلــم)

صحيح بخاری کې بل روايت دي چې هغي کې نوره هم اضافه شته چې الله تعالی شريري زمکي ته وفرمايل،ته لري او اوړده شه او بهترينې زمکي ته يي حکم ورکړي شو، چې ته لنډه او نزدي شه دي پس د زمکي کچ کولو حکم ورکړي شو نو هغه سړي بهترينو خلکو او زمکي طرف يوه لويشت ته نزدي ووبس الله تعالی د دغه سړي مغفرت او بخښنه وکړه.

حضرت ابن عباس رضی الله عنه او انس بن مالک رضی الله عنه روايت کوي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل،چې که د ادم ځوئ(انسان)سره يوت کنده د سرو زرو نه ډکه وي نو بيا به هم د هغه ارمان وي چې داسي دوه نوري هم وي او د انسان خوله صرف خاوره ډکولي شي يعني قبر۔ او الله تعالی د هر هغه کس توبه قبلوي چې څوک د هغه دربار کې توبه اوباسي.

(بــخاری اومسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

• د مسلمانانوحقوق او په هغوي باندي شفقت اورحم كول

نعمان بن بشير رضی الله عنه وايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايلي چې د مسلمانانو په خپلو كې يو بل سره مينه كول،يو بل باندي رحم كول او نرمي كول كولو معامله كې داسي مثال دي لكه بدن،چې د بدن په يو اندام باندي د بيماري اثر وي نو ټول بدن باندي د هغې اثروي او هغې ته تبه ولګي.

(بخاری او مسلـم)

جريربن عبدالله رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله هليه وسلم وفرمايل ـ څوک چې خلكو سره د رحم او مهرباني سلوک نه ساتي الله تعالی به په هغه رحم نه كوي.

(بحاری او مسلم)

عبد الله بن عمررضی الله عنهم بيان كوي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې مسلمان دمسلمان ورور دي هغه به نه په هغه زياتي كوي او نه به بې ياروممدګار پرېږدي كله پوري چې څوک د خپل مسلمان ورور خاجت پوره كولو پسي وځي الله تعلی د هغه خاجتونه پوره كوي او څوک چې د مسلمان ورور نه د دنيا يو تكليف لري نو الله تعالی به د ده نه د قيامت تكليفونه لري كړي او څوک چې يو مسلمان ورور باندي پرده وچه وي نو الله تعالی به د قيامت په ورځ د ده په عيبونو پرده واچوي

ابو هريره رضی الله عنه بيان كوي چې نبی كريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل د يو مسلمان په بل مسلمان باندي پنځه(۵)حقونه دي ـ

۱ـ د سلام جواب وركول ـ

۲ـ كه بيمار وي نو دهغه بيمار پوښتنه كول ـ

۳ـ جنازه كې كې يي شريكيدل يعني مونځ او دفن كيدلو شريكيدل ـ

۴ـ دعوت قبلول ـ

۵ـ د پرنجي جواب وركول(يرحمک الله ويل كه چرته هغه الحمدالله"ويلي وي.

انس بن مالک رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې تاسو كې يو كس هم تر هغه وخته پوري مؤمن كيداي نشي تر څو پوري چې مسلمان ورور دپاره هغه څيز خوښ نكړي كوم چې خپل ځان د پاره خوښوي.

(بخاری اومسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

انس بن مالک رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم نه روایت دي د خپل ورور امداد کوي ـ که ظالم وي،او که مظلوم وي یوسړي وویل یارسول الله!د مظلوم خو به امداد وکړم لیکن که ظالم وي نو څنګه یي امداد وکړم؟نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل،هغه د ظلم نه منعه کړه چې هغه د ظلم نه منع کول او بندول هم امداد دي کول دي.

(بخاري)

•غیبت

حضرت ابوهریره رضی الله عنه فرمایي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي چاچې غیبت وکړو په خپل عمر کې یو ځل الله جل جلاله به ورته لس ۱۰عذابونه ورکړي ـ

۱ـ د الله جل جلاله رحمت نه به لري شي ـ

۲ـ فرشتي به ختم کړي د عمل نامي د دنه نیک اعمال د ده ـ

۳ـ په وخت د مرګ کې د ده روح به ډېرپه سختي وځي ـ

۴ـ نزدي به شي د دوزخ اورته ـ

۵ـ او د جنت نه به لري شي ـ

۶ـ سخت به په دي کس باندي د قبر عذاب ـ

۷ـ ختم به کړي شي ثواب د نېک عمل د ده ـ

۸ـ ضرر به ورسولو روح د رسول الله صلی الله علیه وسلم ته په قبر کې ـ

۹ـ څپل خالق یي په خپل ځان باندي عوصه کړو.

۱۰ـ په ورځ د قیامت کي به د حساب کتاب په وخت کې مفلس به راشي(یعني هېڅ نېک اعمال به ورسره نوي)ځکه چې نېک اعمال به یي په غیبت سره ختم کړي وي.

د علی ابن ابی طالب نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه فرمایلي دي چې تاسو غیبت نه ځان وساتي ځکه چي غیبت کولو کې پنځه۵ قسمه عذابونه دي ـ

۱ـ دا چې پورته به کړي شي د ده د مخ نه رڼایي د صالحانو.

۲ـ دعا به یي نه قبلیږي ـ

۳ـ نېک اعمال به یي نه قبلیږي ـ

۴ـ په ورځ د قیامت کي مخ به یي شا طرف ته وي ـ

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- دي به په اورکې فرعون اوشداد سره همیشه وي.

ابی سعید خدري رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي چې زه په شب معراج کي په یو قوم باندي تېر شوم و هغوي غوښي به پریکیدي او بیا او بیا به هغي نه ډوډۍ جوړیدي بیا به د هغو په خلو کي د ننه کیدي هغوي ته به یي ویلي کیده چې خوري دا خپلي غوښي څنګه چې تاسو په دنیا کي د خپل مسلمان ورور غوښي خوړلي ما د جبرائیل علیه السلام نه پوښتنه وکړه چې دغه کسان څوک دي؟جبرائیل علیه والسلام وفرمایل چې دا ستا د امت غیبت کونکي خلک دي.

حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي چې تاسو پوهیږي چې غیبت څه شي دي،صحابوکرامو رضی الله عنهم عرض وکړالله جل جلاله او د هغه رسول ښه پوهیږي)ویي فرمایل غیبت دي ته وایي چې تاسو د خپل ورور مسلمان ذکر کوي په داسي اندازه کي چې که چري هغه تري خبر شي نو نه یي خوښوي(یعني چې په کومه خبره مخامخ سړي خفه کیږي او تاسو هغه خبره شا په شا وکړي نو دا غیبت دي صحابه کرامو رضی الله عنهم عرض وکړ ای د الله رسول صلی الله علیه وسلم که چري خبره چې مونږ یي کوو موجوده وي،ویي فرمایل که چري هغه غیبت په هغه

کي موجود وي او تاسو یي د هغي په غېر موجود ګی کي بیانوي نو داغیبت شو او که نوي پکي نو بیا تاسو په هغه بوهتان ولګول،بوهتان خو د غیبت نه ډیره زیاته ګناه لري.

(رواه مسلم)

- **هر ښه کار په ښي لاس سره کول**

حضرت عائشه رضی الله عنها وایي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم به خپلو ټولو کارونو کې اودس کولو کې ګومنز وهلو کې څپلۍ په پخو کولو کې ښي لاس او ښي طرف ښوښول.

(بخاری اومسلم)

حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه راویت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل کله چې تاسو کې څوک څپلي په پخو کول غواړي نو شروع دي ده ښي طرف نه کوي او کله چې څپلي وباسي نو ګس دي اوله وباسي د دي دپتره چې ښئ اول شي په خپو کولو کې اوپه ویستلو کې اخر شي .

(بخاری اومسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت حفصه رضی الله عنها فرمايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم به خوراک او سکاک او جامواغوستلو کې ښي لاس استعمالولو او نور کارونوکې به کس لاس استعمالولو.

(ابوداؤد)

حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل کله چې تاسو جامې اغوندي اوکله چې اودس کوي نو ښي طرف نه شرع کوي.

(ترمذی او ابوداؤد)

امام ترمذی رحمة الله عليه وايي،چې داحديث صحيح دي.

• د لمونځ فضليت

د حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم به نفل مونځ تردي کولو چې ښپې مبارکې به يي اوپړسېدلي چاتري پوښتنه وکړه چې حضور صلی الله عليه وسلم تاسو ته خو الله جل جلاله د مخکې او وروسته ټولو ګناهونو د معافي زيري درکړي دي نو بيا ولي دومره زيات تکليف په ځان تېروي نو حضور صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې زه بياه د الله جل جلاله شکر ويستونکې بنده جوړنه شم.

(شمائل ترمذی)

حضرت عبدالرحمن بن عمر رضی الله عنه فرمايي چې ما درسول الله صلی الله عليه وسلم نه اوريدي دي چا چې د مخوستن مونځ جمع سره وکړو نو نميه شپه به يي په عبادت کې شمار شي که چيري دي سړي د سحر لمونځ وکړ نو ټوله شپه به يي په عبادت کې شمار شي.

(مسلـــم)

حضرت جابر رضی الله نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل د ټولو نه زيات ثواب د لمانځه هغه چاته ميلاوېږي چې کور يي د جومات نه لري وي او جومات د لمانځه د پاره د کور نه ځي.

(بخاري مسلم)

د حضرت عمران بن حسېن رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل لمونځ په ولاړه کوي او که د څه عذر د وجه يو سړي نه شي کولي نو بيا دي په ناسته لمونځ کوي او که په ناسته يي هم نشي کولي نو بيادي په ملاسته کوي.

(بخاري)

(c) ketabton.com: The Digital Library

• الله تعالیٰ د رحمت بهانه لټوي

حضرت ابوذر رضی الله عنه وایي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل الله جل جلاله فرمایي کوم سړي چې یوه نیکي کوي هغه ته د هغه د صدق او اخلاص مطابق تر اووه سوه چنده بلکه د دي نه هم زیات ثواب ورکوم،کوم سړي چې څه بدي وکړي نو هغه ته د هغه بدئ برابر سزا ورکوم،کوم سړي چې د اطاعت او فرمانبرداري په ذریعه یوه لویشت(یعني په کم مقدار سره)زما طرف ته راځي،نو زه یو ګز د هغه طرف ته راځم(یعني د هغه توجو او توجهات ډېر زیات په هغه د خپل رحمت دوازي خلاصوم)کوم سړي زما طرف ته یو ګز راځي، زه د هغه طرف ته د دواړو لاسونود خورولو برابرورځم،کوم سړي چې زما طرف ته د خپل طرز سره راځي، زه د هغه طرف ته په منډه سره راځم او کوم سړي چې د زمکي برابر برابر هم ګناه سره ما سره یو ځاي کیږي،په شرط د دي چې ما سره یي څوک شریک نوي جوړ کړي،یعني په شرک کې مبتلا شوي نه وي که زه وغواړم نو هغه ته به د زمکي برابر مغفرت وکړم.

مسلم.[اخرجه مسلم:۲/۴۷۰]

• ټول ګناهونه معاف کیږي

ابو هریره رضی الله عنه وایي چې وفرمایل کوم سړي چې په یوه ورځ کې سل ځله سبحان الله وبحمدهِ اووایي نو د هغه ګناهونه ختمیږي اګر چې هغه د دریاب د زګ برابر وي(یعني هر څمره زیلت ولې نوي.

بخاری مسلم.[اخرجه البخاری:۱۰۷/۸ومسلم:۴۷۲/۲]

توضیخ:افضل او اولیٰ هم د غه دي چې دا وظیفه سل ځله وویلي شي په مینځ کې فرق نوي لیکن علامه طیبي رحمته الله علیه فرمایي چې دا کلمات د سحر نه واخله تر ماښامه پوري په متفرق توګه باندي هم ویلي شي ټول ګناهونه چې معاف ګیږي د دي نه صغیره ګناهونه مراد دي ځکه چې د کبره د دپاره د توبي ضرورت وي او کبایر صعیف کیږي لیکن که ورسره توبه هم وکړي شي نو بیا کبایر هم معاف کیږي په دي شرط چې د حقوق العباد نه نه وي.

[الکاشف:۷۷/۵المرقات:۱۲۵/۵ــ ۱۲۴]

• دعا نه ضایع کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابوسعيد خدري رضی الله عنه راوي دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل کوم مسلمان چې څه دعا غواړي داسي دعا چې چې د هغه څخه د یو ګناه دشي طلب نه وي او نه

د رشتي ماتولو نو الله تعالی جل جلاله هغه ته د هغه دعا په نتیجه کې د دریو ځیزونو څخه یو شي ضرور ورکوي ۔

۱۔ یا خو زر دهغه مطلوب هغه ته ورکړي ۔

۲۔ یا دا چې د هغه د پاره هغه دعا د اخرت ذریعه جوړه کړي(چې په دنیا کې د هغه مطلوب نه حاصلیدو په صورت کې د هغه په عوض کې په اخرت کې ورته اجر ورکړي)

۳۔ یا دا چې هغه د هغه دعا په قدر اندازه د بدئ څخه بچ کړي،صحابه رضی الله عنهم په دي اوریدو سره عرض وکړ چې یا رسول الله!صلی الله علیه وسلم اوس خو به مونږ ډېري دعاوي غواړو ځکه چې مونږ ته د دعاوو ډېري زیاتي فایدي معلومي شوي،حضور صلی الله علیه وسلم ورته وفرمایل چې الله تعالی جل جلاله فضل ډېر زیات دي.

احمد.[احرجه احمد:۳/۱۸]

- **د نیکئی ارادي کولو سره ثواب میلاویږي**

ابن عباس رضی الله عنه راوي دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل الله تعالی جل جلاله نیکي او بدي ولیکي(یعني فرشتو ته یي حکم ورکي چې هغه په لوح محفوظ کې د نیکیو او بدیو په باره کې دا تفصیل ولیکې)چې کوم سړي د یوي نیکي اراده وکړي،او په هغه

عمل ونکړي شي(یعني د ارادي باوجود د هغه د څه عذر په بنا د هغه نیکي په کولو باندي قادر نشي)نو الله تعالی جل جلاله د هغه دپاره د ځان سره په هغي ارادو پوره یوه نیکي لیکي،او کوم سړي چې د نیکي اراده وکړي،او بیا هغه نیکي وکړي،نو الله تعالی جل جلاله د هغه د پاره د ځان سره د لس چنده څخه تر اوو سوه چنده پوري بلکه د دي څخه هم زیاتي نیکي لیکي(یعني د خپلو بنده ګانو څخه د چا د پاره چې غواړي د خپل فضل او کرم سره د احلاص او د شرایطو او ادبو د ا دئیګی موافق د دي څخه زیات ثواب هم لیکي)او کوم سړي چې د څه بدئ اراده وکړي او بیا د (الله تعالی جل جلاله د خوف د وجي)په هغه بدئ اخته هم نشي،نو الله تعالی جل جلاله د هغه د پاره د ځاڼ سره یوه پوره نیکي لیکي، او کوم سړي څه بدي اراده وکړي،او بیا په هغي بدي کې اخته هم شو،نو الله تعالی جل جلاله د هغه د پاره یوه بدي لیکي.

بخاري مسلم.[اخرجه البخارى:۱۲۸/۸ومسلم:۶۶/۱]

(c) ketabton.com: The Digital Library

• ښکلي نصيحتونه

حضرت ابوايوب انصارى رحمته الله عليه وايي،يوسړي د رسول الله صلى الله عليه وسلم په خدمت کې خاضر شو،او عرض يي وکړ يارسول الله،ماته څه نصيحت وفرمايه چې محتصر

او جامع وي،خضورصلى الله عايه وسلم ورته وفرمايل،هر کله چې ته لمونځ دپاره ودريږي،نو دهغه سړي پشان لمونځ کوه،چې د الله نه ماسوا د هرشي يعني مخلوق او خپل نفس رخصتونکي او پريخودنکي وي،حاصل دا چې کله لمونځ کوې نو ټولي دنيا نه خپله توجه او خپل خيال ګرځولوسره کامل اخلاص او پوره توجو سره دريږه او د خپلي خولي نه دا سي خبره مه راباسه،چې د هغه په سبب تاته صبا ته د قيامت په ورځ د الله تعالى جل جلاله په خضور کې عذر کول راځي يا دا چې عذر خواهي مفهموم عموم باندي محمول دي،يعني څه داسي خبره د خولي نه مه راباسه چې چې د هغې په سبب تاته د خپلو دوستانو،ملګرو،متعلقينواو ټولو مسلمانانو مخکي پښيمانه کيدل راځي او د معذرت کولو ضرورت پيښ شي،اود هغه څيز نه د نااميده کيدو پخه اراده وکړه،کوم چې د خلکو په لاسونو کې وي يعني الله تعالى جل جلاله ستا په قسمت کې څومره ليکلي،او تا ته يي څه در کړي دي،په هغه قناعت او کفايت وکړه،او د خلکو مال او متاع سره خپل اميد مه تړه.

[اخرجه احمد:۴۱۲/۵]

توضيح:خضور پاک وفرمايل چې کله لمونځ کوي نو داسي په اخلاص سره يي کوه لکه چې دا ستا اخري لمونځ دي دويم نصيحت دا چې د ژبې نه داسي نا مناسب خبر مه اوباسه چې سبا د قيامت په ورځ د الله تعالى جل جلاله په مخکي يا سبا د خپلو دوستانو په مخکي عذرونه

پيش کې او خبره تله بيا يي کوه دريم نصيحت دا چې د خلکو د طرف نه بلکل نا اميده اوسيږه چې هغوي به تا ته روپيئی پيسي درکړي دي دپاره چې په حرص او لالچ کې پرينوځي.

[المرقات:۳۳۹/۹]

• د لااله الله عظمت شان

ابوسعيد خدري رضى الله عنه راوي دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل خضرت موسى عليه والسلام عرض وکړ چې اى پروردګاره!ماته يو داسي شي راوښايه چې د هغه په زريعه زه تا يادوم،او ستا څخه دعا غواړم؟پروردګار ورته وفرمايل اى موسى عليه والسلام لا اله الاالله وايه،موسى عليه والسلام عرض وکړچې اى زما پروردګاره!ستا ټول بنده ګان(يعني موحدين)دا کلمه وايي،زه خو داسي شي غواړم چې زما دپاره يي

(c) ketabton.com: The Digital Library

محصوص کړي(چې په هغې زما هيڅوک شريک نوي)الله جل جلاله وفرمايل چې ای موسی عليه السلام!که اووه اسمانونه او زما څخه علاوه د هغه ټول اوسيدونکي(ټولي فرښتي)او اووه زمکي په يوه پله کې کيخودل شي،او لااله الاالله يعني د دي ثواب په دويمه پله کې کيخودل شي نو يقيناً د دي څيزونود تلي څخه به د لااله الاالله تله درنه وي.

شرح السنة.[اخرجه شرح السنة:۵/۵۴]

توضيح:الله تعالی د حضرت موسی عليه والسلام په زړه کې د الهام پت توګه دا واچول چې هغه دي داسي سوال وکړي چې په جواب سرت يي ټول خلک مستفيدشي نو الله تعالی په جواب کي د لااله الاالله عظمت او حقيقت واضخ کړوچې د الله تعالی نه سوا ټول څيزونه اوکيانات مکمل ډانچه که د تلي په يوه جابړې کې کيخودي شي او لااله الاالله په دويمه چابړې کې کيخودي شي نو داچابړي به درونډ وي. **المرقات.**

• د زرو نيکوواالا دعا

سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه وايي (يوه ورځ)چې مونږ د رسول الله صلی الله عليه وسلم سره ناست وو حضورصلی الله عليه وسلم وفرمايل چې ايا په تاسو کې يو سړي په دي قادر دي چې هره ورځ زرنيکي حاصل کړي؟په مجلس کې موجوده صحابه ؤ رضی الله عنهم کې يو صحابي پوښتنه وکړه چې يا رسول الله صلی الله عليه وسلم په مونږ کې کوم سړي(روزانه په اساني سره)يو زر نيکي څنګه حاصلولي شي؟خضور صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې هغه دي سل ځله سبحان الله وو وايي،د هغه د پاره يو زر نيکي وليکل شي په دي حساب چې په هره نيکي باندي لس نيکي ليکل کيږي يا د هغه يو زر صغيره او که الله جل جلاجلاله وو غواړي نو کبيره ګناه رژل کيږي.

(مسلم)

• په جنت کې ونې ولګوي

جابر رضی الله عنه وايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل کوم سړي چې سبحان الله العظيم وبحمده وو وايي د هغه د پاره په جنت کې د خرماوو ونه لګول کيږي.

ترمذي.[اخرجه الترمذی:۵/۵۱۱]

• بهترين ذکر او بهترين دعا

جابر رضی الله عنت راوي دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل د ټولو څخه بهتر ذکر لااله اله الله دي او د ټولو څخه بهتره دعا الحمدلله ده.

ترمذي ابن ماجه.[اخرجه الترمذی:۵/۴۶۲وابن جه:۲/۱۲۴۹]

(c) ketabton.com: The Digital Library

• يوجامع حديث

ابوذر رضی الله عنه راوي دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم د هغه حديثونو په سلسله کې چې حضور صلی الله علیه وسلم دالله تبارک وتعالی څخه روايت کول اوفرمايل چې

(يو حديث قدسي داهم دي)الله تعالی جل جلاله فرمايي چې ـ اي زمابنده ګانو!ما په خپل ځان باندي ظلم حرام کړي دي(يعني زه د ظلم څخه پاک يم)او ظلم زما په حق کې داسي دي،څرنګه چې ستاسو په حق کې ځکه ما ستاسو په منځ کې ظلم هم ظلم حرام ګرځولي دي نو تاسو په خپلو کې(يعني په يوبل باندي ظلم مه کوي)ای زما بنده ګانو!تاسو ټول ګمراه يي،علاه د هغه سړي څخه چې هغه ته زه هدايت وکړم،نو تاسو ټول زما څخه هدايت وغواړي،زه به تاسو ته هدايت کوم،ای زما بنده ګانو!تاسو ټول اوږي يي(يعني طعام مختاج يي) علاوه د هغه سړي څخه،په چا چې زه وخورم،او هغه ته د رزق وسعت او فراخي ورکړم(اويي مستغني جوړ کړم)نو تاسو زما څخه طعام(رزق وروزي) غواړي،زه به يي په تاسوخورم،ای زما بنده ګانو!تاسو ټول بربنډ(يعني د سترپوشي د پاره د جامو مختاج يي) علاوه د هغه سړي څخه چا ته يي چې ده اچولود پاره ورکړم،تاسو ټول زما څخه لباس غواړي،زه به تاسو ته لباس درکوم،ای زما بنده ګانو!تاسو اکثره شپه او ورځ خطاوي کوي او زه تاسو ته خطاوي بخښم،تاسو هيڅ کله ماته ضرر نشي رسولي،چې ماته فائده ورسوي(يعني په ګناه کولو سره بارګاه صمديت ته څه نقصان نشته او د طاعت کولو څخه څه فايده نشته،بلکه د دواړو نقصان او فائده يوازې تاسو ته رسيږي،مخي ته د دي تفصيل فرمايي چې)ای زما بنده ګانو که تاسو مخکي او ورستني انسان او جنات(يعني يو کيدو سره هم تاسو څخه د يو)پرهيزګار زړه په شان جوړ شي،نو دي سره زما په مملکت کې هيڅ زياتوالي

نکيږي(يعني که تاسو ټول دومره پرهيز ګار او نيک جوړ شي څومره چې يو سړي پرهيز ګار اونيک جوړيدي شي،مثلاً تاسو ټول خضرت محمد صلی الله علیه وسلم په شان پرهيز ګار جوړشي،چې د زمکي په مخ يو سړي هم دا سي باقي پاتي نشي،چې د هغه په ژونبهر د فسق او فجور او ګناه او معصيت لږ څه اثر هم وي،نو به سره زما په صلطنت کې او مملکت کې ادنی شان زياتوالي هم نه ګيږي)ای زما بنده ګانو!که تاسو مخکني او ورستنی انسانان او جنات(عرض ټول) يو ځاي کيدو سره يو بد کار زړه په شان جوړ شي(يعني تاسو ټول يو ځاي کيدو سره د شيطان په شان جوړشي)نو په دي زما د مملکت يو ادنی شي ته هم نقصان نشي رسيدلي،ای زما بنده ګانو!که تاسو مخکي او ورستي انسانان او جنات(عرض ټول يوځاي کيد سره)په يو ځاي ودريږي،او زما څخه بيا او غواړي،او زه هر يو ته د هغه د غوښتلو مطابق(په يو وخت او يو ځاي کې ورکړم، نو زما دا ورکول د هغه ځيز څخه چې ما سره دي دومره کموي څومره چې يو ستن په سمندر کې لويدو سره (د هغه اوبه کموي)ای

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما بنده ګانو پوهه شي زه ستاسو اعمال ياد لرم،او هغه تاسو دپاره ليکم،زه به تاسو ته د هغه پوره پوره بدله درکوم،نو کوم سړي چې خير تر لاسه کښي (يعني هغه ته دالله تعالى جل جلاله نيک توفيق حاصل شي او د خير عمل وکړي)نو هغه ته پکار دي چې هغه د الله تعالى

تعريف وکړي او کوم سړي چې د خير څخه علاوه ترلاسه کې(يعني د هغه څخه ګناه وشي) نو هغه دي خپل نفس ملامت کړي (ځکه چې د هغه څخه ګناه کيدل. دنفس تقاضى څخه وشو.

مسلم[اخرجه مسلم:۲/۴۲۹]

• لاحول ولاقوة د ۹۹بياروشفاء

ابوهريره رضى الله عنه راوي دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل لاحوله ولاقوة الابالله،د يو کم سل ۹۹(دنياوي او اخروي) بيماريودوايي ده چې په هغه کې ادنى بيماري(دنياوي او اخروي غم دي.

[اخرجه البيهقى]

• الله تعالى د استغفارپه وجه ډېرڅه ورکوي

ابن عباس رضى الله عنه راوي دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل څوک چې استغفارپه ځان لازم کړي،نوالله تعالى جل جلاله د هغه د پاره د هري تنګى څخه د وتلو لاراوباسي،او هغه ته د هر رنځ او غم څخه نجات ورکوي،او هغه ته د داسي ځاى څخه (پاک او حلال) رزق ورکوي چې د هغه ځاي څخه يي ګمان هم نه کيږي،**احمد ابوداؤدابن ماجه[اخرجه احمد:۲۴۸/وابوداؤد:۲/۸۶]**

• د درود ويلو فضليت

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايى چې کوم کس ما باندي يوځل درود ووايي الله جل جلاله په هغه لس رحمتونه راليږي.

[صحيح الجامع۴/۲۰۱]

نبى عليه وسلم فرمايي زما قبر نه د ميلو ځاي مه جوړوي او په ما باندي درود ووايي تاسو چې هر چيري ياستي ستاسو درود ما ته را رسيږي.

[مسلم/۴۰۸]

نبى عليه وسلم فرمايي هغه انسان بخيل دي کوم چې د هغه مخکي زما نوم ياد شي او بيا په ما باندي درود ونه وايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

[صحيح ابوداود:۳۸۳/۱]

• د قرض حلاصونکي لپاره دعا

بَارَکَ اللهُ لَکَ فِیْ أَهْلِکَ وَمَالِکَ اِنَّمَا جَزَآءُ السَّلَفِ الْحَمْدُ وَالأَدَاءُ.

ترجمه: برکت دي واچوي الله جل جلاله تا لپاره په اهل او مال ستا کې يقينا بدله د قرض ثنا ويل او ادا کول دي.

[صحيح ابن ماجه:۵۵/۲]

• د روژه ماتي په وخت کې دعا

ذَهَبَ الظَّمَأُ وَابْتَلَّتِ الْعُرُوّقُ وَثَبَتَ الأَ جْرُ إِ نّ شَآ ءَ الله

ترجمه: لاړه تنده اولانده شو رګونه او باقي پاتي شو ثواب اشاء الله.

• د خفګان او فکرمندي په وخت کې دعا

اَلَهُمَّ إِ نِّیْ أَعُوْذُبِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحُزْنِ وَالْعَجْزِ وَالْکَسَلِ وَالْجُبْنِ وَالْبُحْلِ وَضَلَعِ الدَّيّنِ وَغَلَبَتِهِ الرِّجَالِ

ترجمه: يا الله زه پنا نيسم تا پوري د غم او د عاجزی نه او د سستئ او بيزړه توب او بخل او نه بوج د قرض او غلبی د خلکو نه.

[صحيح بخاری:۶۳۶۹]

الله جل جلاله دې مونږ او تاسو ته په دې خبرو د عمل کولو توفيق راکړي.

پدې هيله چې دغه کتاب کې وړاندې شوي موضوعات د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل ژوند د رنګینولو لپاره په عمل بنه اختیار کړو

او د ژوند په هر راز حالت کې ځان

دغه اسلامي اوصولو ته تابع وګرځو.

ومن الله توفیق:

له لوستلو مو مننه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library